

T.C.
BAŞBAKANLIK
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-346/2704

18/8/2011

Konu : Kanun Tasarısı

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 8/8/2011 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı " ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

EKİ :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI			
Tali Komisyon	-Plan ve Bütçe Sanayi, Ticaret Enerji, Tabii Kaynak Bilgi ve Teknoloji		
Esas Komisyon	Dışişleri		
Tarih:	01 Ekim 2011	No:	1/289
Md.Y.	Md.	Gen. Y.	Gen. Sek.
16	me	83	Ken. 1. 4
BAŞKAN			

GEREKÇE

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin anlaşmaların temel amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş imkanı da getiren doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemizin müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yoluyla ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasındadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye girişinin özendirilmesi için yatırım ve ticari ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin geliştirilmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle yatırım ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi amacıyla yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması anlaşmalarının imzalanmasına 1962 yılında başlanmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın temel esasları;

Anlaşmaya taraf ülke sınırları içerisinde gerçekleştirilen yabancı sermaye yatırımlarının ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun koşulları oluşturmak,

Türkiye ve Nijerya'da yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek,

Her iki ülkede, özel teşebbüsle devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek, olarak öngörülmüştür.

Ayrıca iki ülke arasında istikrarlı bir sermaye akışı öngören bu Anlaşma ile birlikte taraf ülkeler arasında sermaye akışında da artış beklenmektedir. Anlaşma ile yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence getirilirken, ilgili ülkelere herhangi bir yük getirilmemektedir.

T/ 252

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA
İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

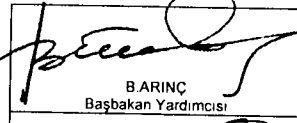
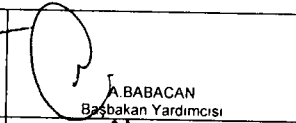
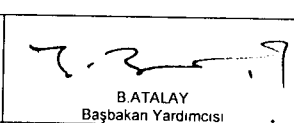
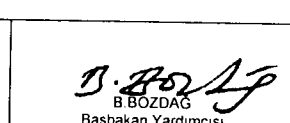
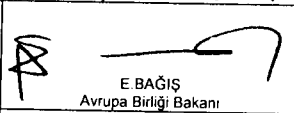
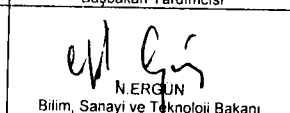
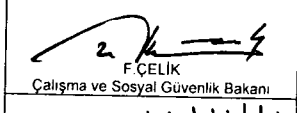
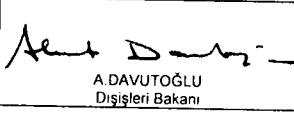
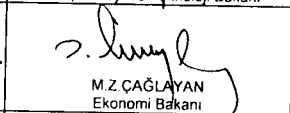
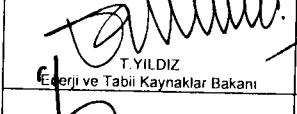
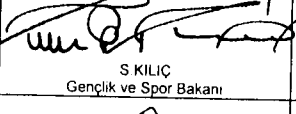
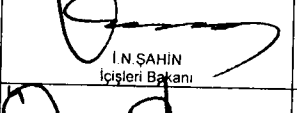
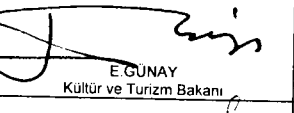
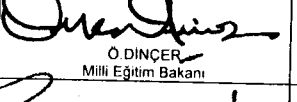
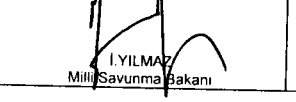
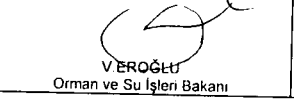
MADDE 1 - (1) 2 Şubat 2011 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 - (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

 B. ARINÇ Başbakan Yardımcısı	 A. BABACAN Başbakan Yardımcısı	 B. ATALAY Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Başbakan Yardımcısı
 B. ERGİN Adalet Bakanı	 F. ŞAHİN Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 E. BAĞIŞ Avrupa Birliği Bakanı	 N. ERGÜN Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı
 F. ÇELİK Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 F. BAŞRAKTAR Gıda ve Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 A. DAVUTOĞLU Dışişleri Bakanı	 M. Z. ÇAĞLAYAN Ekonomi Bakanı
 T. YILDIZ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 S. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 M. M. EKER Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı	 H. KIZICI Gümrük ve Ticaret Bakanı
 İ. N. ŞAHİN İçişleri Bakanı	 C. YILMAZ Kalkınma Bakanı	 E. GÜNAY Kültür ve Turizm Bakanı	 M. Ş. ŞİŞEK Maliye Bakanı
 Ö. DİNÇER Millî Eğitim Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı	 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı

Dosya No.

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

101- 346

984

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
NIJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA
İLİŞKİN
ANLAŞMA

Giriş

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti, bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacaktır.

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

Bu gibi yatırımlara uygulanacak muameleye ilişkin anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını canlandıracağı kabul ederek;

Yatırımlar için istikrarlı bir ortamın devamının ve ekonomik kaynakların etkin ve tam kullanımının sağlanması ve yaşam standartlarının geliştirilmesi için, yatırımlara adil ve eşit muamele edilmesi gerektiğinde mutabık kalarak;

Bu amaçlara, sağlık, güvenlik ve çevreyle ilgili genel uygulama tedbirleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunması ile ilgili bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak; ve

Eşitlik, karşılıklı fayda, ayrımcılık yapmama ve karşılıklı güven ilkelerine uygun olarak yatırım ilişkilerinin geliştirilmesi ve ekonomik işbirliğinin güçlendirilmesi gerektiğini göz önünde bulundurarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1 **Tanımlar**

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. “Yatırım” terimi; Akit Taraflardan birinin ülkesinde, bu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak, uzun süreli ekonomik ilişkiler kurma amaçlı faaliyetlerle bağlantılı, her türlü mal varlığını ve bunlarla kısıtlı olmamak koşuluyla özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanında ipotek, hapis hakkı, rehin ve malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;

(b) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(c) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırım ile ilgili mali değeri olan diğer haklar;

(d) patentler, sınai tasarımlar, teknik yöntemler yanında, ticari markalar, peştemaliye, know-how gibi sanayi ve fikri mülkiyet hakları ;

(e) doğal kaynaklara yönelik imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya bir yatırım sözleşmesi ile verilmiş iş imtiyazları.

Şu şartla ki, bu gibi yatırımlar, bir şirketin işbu Anlaşma kapsamına girmeyecek olan %10'dan daha az hissesi veya oy hakkının borsa yoluyla edinimi niteliğinde olmayacaktır.

2. “Yatırımcı” terimi:

diğer Akit Tarafın ülkesinde yatırım yapmış,

(a) her bir Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatına göre vatandaşı olan gerçek kişiler,

(b) Akit Taraflardan birinin yürürlükteki kanunları çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş ve kayıtlı yönetim merkezleri ile birlikte yeterli seviyedeki iş faaliyetleri o Akit Tarafın ülkesinde bulunan şirketleri, firmaları veya iş ortaklıklarını ifade eder.

3. “Gelirler” terimi bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve kar, faiz, sermaye kazançları, royaltier, ücretler, temettüer ve diğer yasal kazançları içerir.

[Handwritten signature]

MADDE 5
Yatırımlara Uygulanacak Muamele

1. Her bir Akit Taraf, kendi kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, yatırımları, üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul edecektir.
2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımları, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, faydalanılmasına, genişletilmesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımlarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden, hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muameleye tabi tutacaktır.
3. Akit Taraflar, kendi ulusal mevzuatları çerçevesinde, bir yatırımın yapılması ve sürdürülmesiyle ilgili olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen her bir Akit taraf vatandaşlarının, geçici ikamet ve girişi için yapılan başvuruları elverişli bir şekilde değerlendirecektir. Aynı muamele bir yatırımla bağlantılı olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek ve çalışmak amacıyla geçici ikamet etmek isteyen her bir Akit Taraf vatandaşlarına da tanınacaktır.
4. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafı, tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenlemeden kaynaklanan ve bu gibi bir anlaşmanın veya düzenlemenin tarafı olan Akit Tarafça sağlanan herhangi bir muameleyi, öncelik veya ayrıcalığı diğer Akit Tarafın yatırımcılarına sağlamakla yükümlü kılacak şekilde yorumlanmayacaktır.
- (b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, ulusal muamele ve en çok kayırılan ulus muamelesi hükümleri, her bir Akit Tarafın bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi yatırımcılarına veya şirketlerine, bu gibi bir birlik, ortak pazar veya serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanıdığı mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmayacaktır.
- (c) İşbu Anlaşmanın 5. Madde hükümleri, ev sahibi Akit Tarafı, toprak ve taşınmaz edinimi ve bunlar üzerindeki aynı hakların edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelenin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmayacaktır.

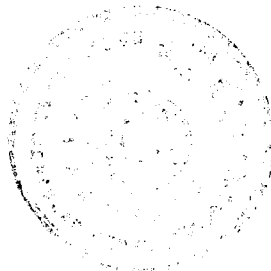
M/T

MADDE 7
Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde ve anında, yeterli, etkin tazminat ödenerek, hukuka ve işbu Anlaşmanın 5'inci Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplere uygun olarak yapılanlar dışında kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan uygulamalara (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılmayacaktır.
2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi kamusal refaha ilişkin yasal hedeflerin korunması için düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal tedbirler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.
3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın, kamulaştırma işleminin yapıldığı veya duyurulduğu tarihten önceki piyasa değerine eşit olacaktır. Tazminat gecikme olmaksızın ödenecek ve Anlaşmanın 9. Maddesinin (Kamulaştırma ve Tazminat) 2. Paragrafında belirtildiği şekilde serbestçe transfer edilebilir olacaktır.
4. Tazminat serbestçe çevrilebilir bir döviz ile ödenebilir şekilde olacak ve tazminatın ödenmesinde gecikme olması durumunda ödeme, ev sahibi Akit Tarafın ülkesinde kamu alacaklarına ödenen en yüksek faiz oranına eşit oranda bir faiz içerecektir.

MADDE 8
Zararlar İçin Tazminat

Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş, ayaklanma, iç karışıklık, veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarar gören herhangi bir Akit Taraf yatırımcısı, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar ile ilgili olarak aldığı tedbirler bakımından, kendi yatırımcısına ya da herhangi üçüncü bir ülke yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulacaktır.

[Handwritten signature]

MADDE 10

Halefiyet

1. Akit Taraflardan birinin yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planı sunması ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısının söz konusu plana katılmış olması durumunda, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinden kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanınacaktır.
2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili sorumlulukları da üstlenecektir. Halef olunan haklar ya da talepler yatırımcının özgün haklarını ya da taleplerini aşmayacaktır.

MADDE 11

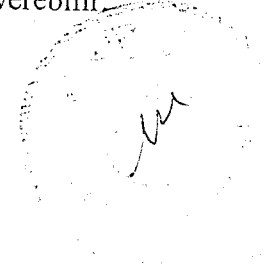
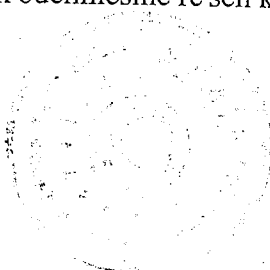
Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasındaki, yatırımcının yatırımı ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Mümkün olduğunca, yatırımcı ile ilgili Akit Taraf bu uyuşmazlıkları iyi niyetli danışmalar ve müzakereler aracılığıyla çözmeye gayret edecektir.
2. Eğer bu uyuşmazlıklar 1'inci paragrafta bahsedilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenemezse, uyuşmazlık, aşağıdaki mekanizmalara sunulabilecektir:
 - (a) yatırımcı tarafından ülkesinde yatırım yapılan Akit Tarafın yetkili mahkemesine, veyaİşbu Madde'nin 4(a) ve (b) paragraflarında belirtilen durumlar dışında,
 - (i) "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID),
 - (ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nın Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir hakem mahkemesi.
3. Yatırımcının uyuşmazlığı bu Maddenin 2. paragrafında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunmuş olması durumunda, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

MADDE 12

Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine sunulabilir.
2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Taraflardan birinin belirtilen süre içinde hakemi tayin etmemesi halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını isteyebilir.
3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.
4. Eğer, bu Madde'nin 2'inci ve 3'üncü paragraflarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.
5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaktır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Heyeti, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.
6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve tahkim heyeti, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varacaktır. Tahkim heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.
7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

MADDE 16
Yürürlükten Kalkma

1. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa bir yıl öncesinden yazılı bildirimde bulunarak, ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra herhangi bir zamanda işbu Anlaşmayı feshedebilir.

2. İşbu Anlaşmanın fesih tarihi öncesinde yapılan veya edinilen ve bu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlar hususunda, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri fesih tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam edecektir.

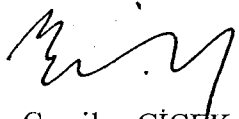
İşbu Anlaşmayı Tarafların yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamıştır.

Ankara'da 2 Şubat 2011 tarihinde Türkçe ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin üstün gelecektir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

NİJERYA FEDERAL CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Cemil ÇİÇEK
Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı

Sen. Jubril Martins KUYE
Ticaret ve Sanayi Bakanı

